

Duration 3 Hours

Marks :- 100

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B.:**
1. All questions are compulsory
  2. All questions carry equal marks
  3. Figures to the right indicate full marks

Q.1 Attempt any two questions

- a. Give a brief account of creation of the world according to Vedas. 10
- b. Bring out the relation between the world and Brahman according to Upanishads. 10
- c. Discuss the general features of six Indian philosophical schools. 10

Q.2 Attempt any two questions

- a. Critically evaluate Carvaka arguments against the existence of self. 10
- b. Discuss Carvakas' views on sources of valid knowledge. 10
- c. Explain and evaluate Carvaka Ethical theory. 10

Q.3 Attempt any two questions

- a. Give an account of classification of substances according to Jaina Philosophy. 10
- b. State and examine Jaina doctrine of Syadvada. 10
- c. Bring out the importance of three Jewels (Triratnas) in Jaina ethics. 10

Q.4 Attempt any two questions

- a. Discuss the four noble truths in Buddhist philosophy. 10
- b. Examine Buddhist theory of Anatmavada. 10
- c. Explain Buddhist doctrine of Momentariness. 10

Q.5 Write short notes on any two of the following: 20

- a. Various classifications of schools of Indian philosophy.
- b. Rejection of God and liberation according to Carvakas.
- c. Jaina ethics of Panchmahavratas.
- d. Eight-fold path of the Buddha.

*****

वेळ : ३ तास

एकूण गुण :- १००

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना: १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
३. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
- प्र.१ कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
- अ. वेदानुसार या विश्वाच्या उत्पत्तीविषयीची थोडक्यात माहिती द्या. १०
ब. उपनिषदानुसार जगत आणि ब्रम्हन यांतील संबंध विशद करा. १०
क. भारतीय तत्त्वज्ञानातील षड्दर्शनाच्या सर्व साधारण वैशिष्ट्यांची चर्चा करा. १०
- प्र.२ कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
- अ. चार्वाकांच्या आत्म्याच्या अस्तित्वाच्या विरोधातील विधानांचे चिकित्सक मूल्यमापन करा. १०
ब. यथार्थ ज्ञानाच्या प्रमाणाच्या संदर्भातील चार्वाकांच्या विचारांची चर्चा करा. १०
क. चार्वाकांचा नैतिक सिद्धांत स्पष्ट करून मूल्यमापन करा. १०
- प्र.३ कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
- अ. जैनांच्या तत्त्वज्ञानानुसार सद्रस्तुच्या वर्गीकरणाची माहिती द्या. १०
ब. जैनांच्या स्यादवादाचा सिद्धांत सांगून परीक्षण करा. १०
क. जैन नीतीशास्त्रातील त्रिरत्नाचे महत्त्व विशद करा. १०
- प्र.४ कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
- अ. बौद्धांच्या तत्त्वज्ञानातील चार आर्यसत्याची चर्चा करा. १०
ब. बौद्धांच्या अनात्मवादाच्या सिद्धांताचे परीक्षण करा. १०
क. बौद्धांचा क्षणिकवादाचा सिद्धांत स्पष्ट करा. १०
- प्र.५ खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टीप लिहा. २०
- अ. भारतीय तत्त्वज्ञानाच्या शाखांचे विविध वर्गीकरण.
ब. चार्वाकांच्या मतानुसार ईश्वर आणि मोक्षाचा अस्वीकार.
क. जैनांचे पंचमहाव्रताचे नीतिशास्त्र.
इ. बौद्धांचा अष्टांग मार्ग.

*****